

‘Wij westerlingen moeten niet zo naïef zijn.’

“Toen China economisch en politiek zwak stond, in een groot deel van de 19de en 20ste eeuw, richtte het angstcomplex over vijandige krachten zich naar binnen. De neiging om intern defensief te zijn heeft zich nu uitgebreid naar de rest van de wereld.”

“De Chinese diplomaten laten zich op Twitter steeds agressiever uit. Bijvoorbeeld door complottheorieën te verspreiden dat het virus door Amerikaanse soldaten in China is losgelaten.”

“een significant verschil tussen supermacht China en het Britse Rijk of de Verenigde Staten. Die supermachten slaagden erin ruimte te behouden voor meningsverschillen. Dat recht om het niet met elkaar eens te zijn, is in het Chinese systeem afwezig.”

M.b.t. afhankelijkheid van Chinese technologie en andere zaken:

“Landen beginnen zich af te vragen welke prijs ze zullen betalen. Brengen ze zichzelf in een positie waarin ze op hun woorden zullen moeten letten om China niet voor het hoofd te stoten?”

“Terwijl China geduldig zijn invloed uitbreidt, sust het de wereld met geruststellingen. Jullie profiteren van onze economie, jullie worden dankzij ons welvarend en wij dagen jullie politieke systeem niet uit. We integreren ons zelfs in jullie instituties. We doen alles zo goed dat jullie niet eens zien wat ons doel is, namelijk met onze macht verzekeren dat jullie straks niets meer over ons te zeggen hebben. Niet over mensenrechten, niet over het opsluiten van een miljoen burgers in Xinjiang, niet over Hongkong. Hebben we dat voor elkaar, dan is iedereen verlamd, want dan zijn er geen andere opties meer.”

De Coronacrisis in relatie tot die steeds grotere afhankelijkheid en invloed van China in steeds meer delen van de wereld:

“Ik denk dat deze crisis illustreert wat voor wereldorde we kunnen krijgen als China een supermacht wordt. Het gaat China niet om het omverwerpen van regeringen of het veroveren van gebieden, maar om informele invloed waarmee je anderen aanspoort om jou iets terug te geven. Dat gaat subtieler dan bij een supermacht in westerse stijl. Wie vriendelijk is en Beijing eerbied betuigt, wordt beloond met cadeaus. Maar wie kritiek uitoefent en tegen Beijings doelen ingaat, wordt onder druk gezet.”

Over de belangrijke term “tianxia” daarbij:

“Dat is ook zo’n concept dat ze niet gebruiken omdat ze erin geloven, maar omdat ze het nuttig vinden, als een manier om de wereld anders te organiseren. De hiërarchische orde is duidelijk: China staat aan de top, de rest doet wat China wil, want ze zijn zwakker en kleiner. Ik denk ook dat het concept van ‘eerbied’ een stuk minder abstract is dan we denken. Alleen zeggen dat je China respecteert, is niet voldoende. China wil die nederige eerbied zien in je gedrag. Het is jezelf ondergeschikt maken aan China’s belangen.”

Hoe ze hen niet anders dan kolonialistische strategie om de wereld te willen veroveren zien?

“Landen als Servië en Hongarije zijn misschien blij met wat bijstand uit China, en dan heb je al verdeeldheid in het democratisch kamp. Dat is genoeg om eendrachtig verzet tegen jouw agressie te voorkomen.

Wat de CCP betreft kwijnen liberale democratieën vanzelf weg in de barbaarse periferie, terwijl de rest van de wereld opbloeit onder Chinese leiding. Beijing werpt zich steeds nadrukkelijker op als leider van de ‘Global South’, landen die niet tot de gevestigde orde van rijke industrielanden behoren. Het Belt and Road Initiative, het mondiale masterplan voor infrastructuur dat alle handel regelrecht naar China leidt, is de ruggegraat van China’s ambitie van wereldleiderschap.”

“Afrikaanse en andere ontwikkelende landen zijn topprioriteit voor Beijing. Beijing toont de Global South dat je geen liberale democratie hoeft te zijn om welvarend te worden. Het is niet zo dat China wil dat iedereen zijn model kopieert en dat overal CCP-klonen opstaan. Maar indirect ondermijnt China de internationale orde. Want die orde is gebaseerd op vrijheid: om een regering te kiezen, te bidden, jezelf uit te drukken. Door dat af te wijzen, vestigt de CCP zichzelf als tegenmodel.”

Nu China zelf ook een economische klap ondervindt en daardoor macht verliest:

“Een van de zuilen van de legitimiteit van de CCP is zwaar beschadigd. Volgens mij zal dat betekenen dat de partij meer op andere machtsinstrumenten zal leunen: repressie en controle, nationalisme en politieke strijd. De doelstellingen van de CCP zullen niet veranderen, alleen de tactieken.”